Lietas arhīva Nr. C-0812-20/8
ECLI:LV:REZT:2020:0401.C26081220.4.S

Spriedums
Latvijas Republikas vārdā
2020. gada 5. maijā

Rēzeknes tiesa šādā sastāvā: tiesnesis D.Zamjatins
izskatīja rakstveida procesā
civillietu: SIA "Intrum Latvia" vienkāršotās procedūras prasība pret /pers. B/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

Prasītājs griezies tiesā ar prasību piedzīt no atbildētāja parādu 2346,67 EUR, ārpustiesas piedziņas izdevumus 17,00 EUR, aizdevuma lietošanas procentus 1283,47 EUR, aizdevuma līguma administrēšanas maksu 48,45 EUR, likumiskos procentus 263,61 EUR, līgumsodu 234,67 EUR, valsts nodevu 402,39 EUR, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 5,47 EUR; ar brīdinājuma izskatīšanu saistītos izdevumus 5,44 EUR, apstiprināt prasītāja tiesības saņemt likumiskos procentus – 6% gadā no neapmaksātā pamatparāda summas par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai).

Prasības pieteikumā prasītāja norādīja, ka 2018. gada 1. novembrī starp Bigbank AS Latvijas filiāli un SIA "Intrum Latvia" tika noslēgts Cesijas līgums, saskaņā ar kura nosacījumiem prasītāja ieguva prasījuma tiesības uz atbildētājas saistībām ar visām blakus tiesībām.

2016. gada 24. maijā starp atbildētāju un cedentu tika noslēgts aizdevuma līgums Nr.16162180/10ia, saskaņā ar kuru cedents izsniedza atbildētājai aizdevumu 2417,00 EUR apmērā, un atbildētājs apņēmās atmaksāt aizdevumu, procentus par aizdevuma lietošanu un citus no Aizdevuma līguma izrietošos maksājumus Aizdevuma līguma maksājumu grafikā noteiktajā kārtībā.

Ievērojot to, ka atbildētāja maksājumu saistību kavējums pārsniedza 30 dienas, cedents, atbilstoši Aizdevuma līguma vispārējo noteikumu 2. punktam, vienpusēji atkāpās no Aizdevuma līguma ar 2018. gada 27. martu un pieprasīja tūlītēju parāda atmaksu.

Uz prasības pieteikuma sagatavošanas dienu, atbildētāja no Aizdevuma līguma grafika izrietošās nenokārtotās saistības sastāda 3678,59 EUR, kas sastāv no neatmaksātā aizdevuma 2346,67 EUR, procentiem par aizdevuma lietošanu 1283,47 EUR un aizdevuma līguma administrēšanas maksas 48,45 EUR.

Atbildētājam ir pienākums maksāt līgumsodu 0,5% apmērā no nokavēto maksājumu summas par katru kavējuma dienu, kas sastāda 234,67 EUR.

Papildus ir pamats piedzīt no atbildētāja likumiskos procentus 263,61 EUR apmērā par laika periodu no 2018. gada 28. marta līdz 2020. gada 31. janvārim.

Atbilstoši Parādu ārpustiesas atgūšanas likuma 6. pantam un Ministru kabineta 2013. gada 29. janvāra noteikumu Nr.61 "Noteikumi par parāda atgūšanas izdevumu pieļaujamo apmēru un izdevumiem, kuri nav atlīdzināmi" 2. punktu, atbildētājam ir pienākums atlīdzināt prasītājam radušos parāda atgūšanas izdevumus 17,00 EUR apmērā.

Prasība pamatota ar Parādu ārpustiesas atgūšanas likuma 6. pantu, Ministru kabineta 2013. gada 29. janvāra noteikumiem Nr.61 "Noteikumi par parāda atgūšanas izdevumu pieļaujamo apmēru un izdevumiem, kuri nav atlīdzināmi" 2. punktu, Civillikuma 1., 1587., 1589., 1716., 1717., 1720., 1753., 1756., 1759., 1765., 1798., 1801., 1805., 1806., 1811., 1828., 1832., 1835., 1934., 1943., 1946. pantu, Civilprocesa likuma 1., 41., 97., 193., 195. pantu.

Motīvu daļa

Tiesa, novērtējusi visus lietā esošus pierādījumus kopumā, uzskata, ka prasība ir pamatota un apmierināma daļā par pamatparāda, līgumisko procentu, likumisko procentu, aizdevuma līguma administrēšanas maksas un ārpustiesas piedziņas izdevumu piedziņu.

2018. gada 1. novembrī starp Bigbank AS Latvijas filiāli kā cedentu un SIA "Intrum Latvia" kā cesionāru tika noslēgts Cesijas līgums (lietas 23.-24. lapa), saskaņā ar kuru prasītāja ieguva prasījuma tiesības uz atbildētāja saistībām ar visām blakus tiesībām, kas atbilst Civillikuma 1801., 1806. pantam.

Atbilstoši Civillikuma 1805. pantam cesionārs var no cesijas brīža darboties ar kreditora tiesībām un uz šā pamata rīkoties ar prasījumu, cedēt to savukārt citam un izlietot to pret parādnieku. Atbildētājam bija paziņots par notikušo prasījuma tiesību cesiju ar Maksājuma atgādinājumiem (lietas 26. lapa), par ko lietā strīda nav.

Tādējādi prasītāja ieguva prasījuma tiesības, kas izriet no 2016. gada 24. maijā starp atbildētāju un cedentu noslēgtā aizdevuma līguma, paziņoja par notikušo cesiju un bija tiesīga celt prasību tiesā.

2016. gada 24. maijā starp atbildētāju un cedentu tika noslēgts aizdevuma līgums Nr.16162180/10ia, saskaņā ar kuru cedents izsniedza atbildētājam aizdevumu 2417,00 EUR apmērā, pārskaitot naudu uz atbildētāja kontu (lietas 15., 16. lapa) un dzēšot atbildētājas parādsaistības pēc līguma Nr.1479544/10ba (lietas 16.-22. lapa), savukārt atbildētājs apņēmās atmaksāt aizdevumu, procentus par aizdevuma lietošanu un citus no Aizdevuma līguma izrietošos maksājumus Aizdevuma līguma maksājumu grafikā noteiktajā kārtībā līdz 2020. gada 11. jūnijam.

Tādējādi, starp pusēm bija noslēgts aizdevuma līgums Civillikuma 1934. panta izpratnē. Atbilstoši Civillikuma 1587. pantam katrai līgumslēdzējai pusei ir pienākums izpildīt tiesīgi noslēgto līgumu. Neviena no pusēm nevar vienpusējā kārtā atkāpties no līguma, ja tāda tiesība nav pielīgta atbilstoši Civillikuma 1589. pantam.

Civillikuma 1943. pants nosaka, ka aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.

Saskaņā ar parāda aprēķinu (lietas 11. lapa) pēdējo pamatsummas maksājumu atbildētājs veica 2017. gada 6. martā, bet lietošanas procentu maksājumu veica 2016. gada 10. oktobrī, secīgi, atbildētājs pretēji Civillikuma 1828. pantam nav ievērojis ar Aizdevuma līgumu noteikto aizdevuma atmaksas laiku – grafiku, tādējādi pielaižot nokavējumu.

Atbilstoši Civillikuma 1832. pantam izpildījumam vajadzīgs, lai saistības priekšmets būtu izpildīts pilnīgi. Tādēļ kreditoru nevar piespiest saņemt ne daļas izpildījumu, ne kādu citu priekšmetu tā vietā, kuru viņam ir tiesība prasīt.

Saņemot daļēju maksājumu, atbilstoši Civillikuma 1835. pantam kreditors nezaudē tiesības prasīt vēl neizpildītas saistības daļas izpildi, ieskaitot blakus prasījumus.

Parāda aprēķins (lietas 11. lapa) netika apstrīdēts ne no pareizības, ne no saistību apmēra skatupunkta. Atbilstoši tam atbildētāja pamatparāds ir 2346,67 EUR. Lietā nav pierādījumu tam, ka pamatparāds būtu bijis atmaksāts. Tādējādi, pamatojoties uz Civillikuma 1943. pantu no atbildētāja prasītājas labā piedzenams pamatparāds 2346,67 EUR.

Aizdevuma līguma pamatnoteikumos tika pielīgts, ka atbildētājs apņēmās saskaņā ar aizdevuma atmaksas grafiku maksāt aizdevuma līguma administrēšanas maksu 2,85 EUR mēnesī.

Tāpat, pamatojoties uz Civillikuma 1587., 1832, 1835. pantu no atbildētāja prasītājas labā piedzenams aizdevuma līguma administrēšanas maksas parāds 48,45 EUR.

Saskaņa ar Aizdevuma līguma pamatnoteikumiem un atbilstoši Civillikuma 1946. pantam atbildētājam bija jāmaksā procenti par aizdevuma lietošanu (Civillikuma 1753. pants) – 50,00 gadā. Procentu aprēķins netika apstrīdēts. Pierādījumu, ka līgumiskie procenti ir samaksāti pilnīgi, lietā nav. Tādējādi, no atbildētāja prasītājas labā piedzenami līgumiskie procenti 1283,47 EUR par laiku no 2016. gada 10. jūnija līdz 2018. gada 27. martam (lietas 11. lapa).

Aizdevuma līguma Vispārējo noteikumu 2.1. punktā aizdevējai tika pielīgta tiesība vienpusēji atkāpties no līguma, ko arī aizdevēja izdarīja 2018. gada 27. martā, pieprasot no atbildētāja samaksāt visas aizdevējai pienākošās summas, kas pierādīts ar aizdevējas paziņojumu (lietas 25. lapa). Izbeidzot Aizdevuma līgumu, aizdevēja izbeidza aprēķināt lietošanas procentus saskaņā ar Aizdevuma līguma noteikumiem un sāka aprēķināt procentus saskaņā ar likumu.

Prasītājas tiesību prasīt likumiskos procentus nosaka Civillikuma 1759. panta 1. punkts: procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs; šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem.

Lietā nav strīda par to, ka atbildētājs pieļāvis nokavējumu. Tādējādi, no atbildētāja prasītājas labā, pamatojoties uz Civillikuma 1759. panta 1. punktu un 1765. pantu piedzenami likumiskie procenti 263,61 EUR par laiku no 2018. gada 28. marta līdz 2020. gada 31. janvārim.

Tiesa uzskata, ka prasība daļā par līgumsoda piedziņu nav pamatota un ir noraidāma.

Civillikuma 1716. panta pirmā daļa nosaka, ka līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību neizpildi vispār, nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā.

Atbildētāja pienākums maksāt līgumsodu par Aizdevuma līguma nepildīšanu īstā laikā ir noteikts Aizdevuma līguma Vispārējo noteikumu 4.1. punktā.

Par aizdevuma lietošanu tika aprēķināti gan līgumiskie procenti par laiku no 2016. gada 10. jūnija līdz 2018. gada 27. martam, gan likumiskie procenti laiku no 2018. gada 28. marta līdz 2020. gada 31. janvārim, kuru kopēja nesamaksāta summa ir 1547,08 EUR.

Saskaņā ar Civillikuma 1722. pantu līgumsodu par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) var prasīt tikai tādā apmērā, kādā tas pārsniedz prasīto procentu summu, kas radusies pēc neizpildes iestāšanās brīža. Līgumsodu par saistību neizpildi vispār var prasīt tikai tādā apmērā, kādā tas pārsniedz piedzenamo zaudējumu (Civillikuma 1779. pants) summu, ja vien nav tieši norunāts, ka līgumsods izslēdz tādu atlīdzību.

Prasītā līgumsoda apmērs ir aprēķināts 234,67 EUR, kas acīmredzami nepārsniedz prasīto procentu summu, kas radusies pēc neizpildes iestāšanās brīža, līdz ar to aizdevējas tiesība prasīt līgumsoda piedziņu nav radusies un, secīgi, šīs prasības nav arī prasītājai, tādēļ prasījums par līgumsoda piedziņu ir noraidāms.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu, Civillikuma 1765. panta pirmo un otro daļu un ņemot vērā to, ka atbildētājs ir patērētājs (Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 1.panta 3.punkts), prasītājai nosakāmas tiesības saņemt likumiskos procentus 6% gadā no piespriestās, bet faktiski nepiedzītas pamatparāda summas par laiku no sprieduma likumīgā spēkā stāšanās dienas līdz sprieduma izpildei vai izsoles dienai.

Atbildētāja kā parādnieka pienākums atlīdzināt parāda atgūšanas pakalpojuma sniedzējam radušos parāda atgūšanas izdevumus, ja to atlīdzināšana tiek pieprasīta un nepastāv strīds par parāda esamību, ir noteikts Parādu ārpustiesas atgūšanas likuma 6. pantā. Savukārt Ministru kabineta 2013. gada 29. janvāra noteikumu Nr.61 "Noteikumi par parāda atgūšanas izdevumu pieļaujamo apmēru un izdevumiem, kuri nav atlīdzināmi" 2., 3. punktā ir noteikts to apmērs un neatlīdzināmu izdevumu veidi.

Tādējādi no atbildētāja prasītājas kā parāda atgūšanas pakalpojuma sniedzējas [sk.: PTAC mājaslapa *http://www.ptac.gov.lv/lv/table/parada-atguanas-pakalpojuma-sniedzeji-kuri-sanemusi-licenci*] labā piedzenami ārpustiesas piedziņas izdevumi 17,00 EUR.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41. pantu no atbildētāja prasītājas labā piedzenama samaksātās valsts nodevas proporcionālā daļa 379,87 EUR, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 5,47 un ar brīdinājuma izskatīšanu saistītie izdevumi 5,44 EUR.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz iepriekš teikto un saskaņā ar Civilprocesa likuma 193., 194., 195., 204.[1], 250.[25], 250.[27] pantu, tiesa

nosprieda:

SIA "Intrum Latvia" vienkāršotās procedūras prasību pret /pers. B/ par parāda piedziņu apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, SIA "Intrum Latvia", reģistrācijas numurs 40203088409, labā parādu 2346,67 EUR, ārpustiesas piedziņas izdevumus 17,00 EUR, līgumiskos procentus 1283,47 EUR par laiku no 2016. gada 10. novembra līdz 2018. gada 27. martam, aizdevuma līguma administrēšanas maksu 48,45 EUR, likumiskos procentus 263,61 EUR par laiku no 2018. gada 28. marta līdz 2020. gada 31. janvārim, valsts nodevas proporcionālo daļu 379,87 EUR, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 5,47 EUR; ar brīdinājuma izskatīšanu saistītos izdevumus 5,44 EUR, kopā 4349,98 EUR (četri tūkstoši trīs simti četrdesmit deviņi un 98/100 *euro*). Piedzītās summas pārskaitāmas prasītāja kontā LV84NDEA0000081667899, Luminor Bank AS.

Noteikt SIA "Intrum Latvia" tiesības saņemt likumiskos procentus – seši procenti gadā no piespriestās, bet faktiski nepiedzītās pamatparāda summas par laiku no sprieduma likumīgā spēkā stāšanās dienas līdz sprieduma izpildei vai izsoles dienai.

Prasību daļā par līgumsoda 234,67 EUR (divi simti trīsdesmit četri un 67/100 *euro*) piedziņu noraidīt.

Noteikt /pers. B/ termiņu sprieduma labprātīgai izpildei – četrdesmit piecas dienas no šī sprieduma likumīgā spēkā stāšanās dienas.

Saīsinātais spriedums sastādīts un pieejams kancelejā 2020. gada 1. aprīlī.

Saīsinātais spriedums stājas likumīgā spēkā pēc tam, kad izbeidzies termiņš sprieduma sastādīšanas lūguma iesniegšanai un neviena no pusēm nav iesniegusi sprieduma sastādīšanas lūgumu.

Sprieduma sastādīšanas lūgumu var iesniegt desmit dienu laikā no saīsinātā sprieduma sastādīšanas datuma. Sprieduma sastādīšanas lūguma gadījumā spriedums tiks sastādīts un būs pieejams tiesas kancelejā 2020. gada 5. maijā.

Spriedumu, kas sastādīts atbilstoši Civilprocesa likuma 193. pantā noteiktajam sprieduma saturam, lietas dalībnieki var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Latgales apgabaltiesā divdesmit dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, ja pastāv kāds no šā likuma 440.^{2} pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem, apelācijas sūdzību iesniedzot Rēzeknes tiesā.

Tiesnesis: D.Zamjatins